

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 74/26

Λουξεμβούργο, 21 Μαΐου 2026

Απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-684/24 | Across Fiduciaria κ.λπ. και C-685/24 | Unione Fiduciaria κ.λπ.

Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες: υπό την προϋπόθεση ύπαρξης εννόμου συμφέροντος, το κοινό έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τον πραγματικό δικαιούχο των συμβάσεων καταπιστευτικής διαχείρισης του ιταλικού δικαίου

Κατά τη συνήθη έννοιά της, η σύμβαση καταπιστευτικής διαχείρισης είναι η συμφωνία με την οποία ανατίθεται στον καταπιστευτικό διαχειριστή η διαχείριση αγαθών ή δικαιωμάτων προς το συμφέρον του καταπιστεύοντος ή άλλων δικαιούχων. Σύμφωνα με την τέταρτη οδηγία κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες¹, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εμπιστευματοδόχοι παρέχουν, τηρούν και καθιστούν διαθέσιμες τις πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους των εμπιστευμάτων. Οι υποχρεώσεις αυτές εκτείνονται και σε άλλα νομικά μορφώματα που έχουν δομή ή λειτουργίες παρεμφερείς με εκείνες των εμπιστευμάτων.

Οι ιταλικές αρχές έχουν θεσπίσει μέτρα για την εφαρμογή των ως άνω υποχρεώσεων και θεωρούν ότι η σύμβαση καταπιστευτικής διαχείρισης του ιταλικού δικαίου (mandato fiduciario) συνιστά τέτοιο παρεμφερές νομικό μόρφωμα. Κατά συνέπεια, επέβαλαν στις εταιρίες καταπιστευτικής διαχείρισης την υποχρέωση γνωστοποίησης των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο. Πολλές από τις εταιρίες αυτές, αμφισβητώντας την εν λόγω υποχρέωση, προσέφυγαν ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου περιφέρειας Λατίου (Ιταλία), προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ότι οι εθνικοί κανόνες για τη μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη ορισμένων διατάξεων της τέταρτης οδηγίας κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες δεν συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης, καθώς και ότι ορισμένες διατάξεις της οδηγίας αυτής καθεαυτήν είναι παράνομες. Οι εταιρίες αυτές, κατόπιν της απόρριψης των προσφυγών τους από το ως άνω δικαστήριο, προσέβαλαν την πρωτόδικη απόφαση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (Ιταλία), το οποίο υπέβαλε στο Δικαστήριο δύο χωριστές αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με το κύρος και την ερμηνεία των εν λόγω διατάξεων².

Με τη σημερινή απόφασή του, με την οποία οι δύο υποθέσεις εξετάζονται από κοινού, **το Δικαστήριο επιβεβαιώνει**, κατ' αρχάς, **την εγκυρότητα των διατάξεων των οποίων το κύρος αμφισβητήθηκε**. Ειδικότερα, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων του αντικειμένου της ρύθμισης, η νομοθετική τεχνική που επέλεξε ο νομοθέτης της Ένωσης **συνάδει με την αρχή της ασφάλειας δικαίου**, καθότι η έκταση και ο τρόπος άσκησης του περιθωρίου εκτιμήσεως που παρέχεται στις εθνικές αρχές καθορίζονται με επαρκή σαφήνεια. Επιπλέον, η πρόβλεψη **περί πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο**, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει **έννομο συμφέρον**, **συνάδει με τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη** των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά το Δικαστήριο, με τη ρύθμιση αυτή, ο νομοθέτης της Ένωσης επιδιώκει θεμιτό και σημαντικό σκοπό, ήτοι την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μέσω αυξημένης διαφάνειας, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας.

Το Δικαστήριο αποφαινεται στη συνέχεια ότι το δίκαιο της Ένωσης³ επιτρέπει στον Ιταλό νομοθέτη **να θεωρήσει τις συμβάσεις καταπιστευτικής διαχείρισης που συνάπτονται με τις εταιρίες καταπιστευτικής διαχείρισης του**

ιταλικού δικαίου (mandato fiduciario) ως «άλλα νομικά μορφώματα» στα οποία εφαρμόζονται οι υποχρεώσεις ενημέρωσης και παροχής πρόσβασης που προβλέπει η οδηγία κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Δεν αντιτίθεται στην κατάταξη αυτή το γεγονός ότι η σύμβαση καταπιστευτικής διαχείρισης του ιταλικού δικαίου δεν συνεπάγεται μεταβίβαση της κυριότητας των αγαθών τα οποία αφορά. Το Δικαστήριο εκτιμά, συναφώς, ότι **ο Ιταλός νομοθέτης δεν υπερέβη το περιθώριο εκτιμήσεως που διέθετε** στο πλαίσιο της συγκεκριμένης εφαρμογής της πρόσβασης ιδιωτών στις πληροφορίες για τον πραγματικό δικαιούχο.

Τέλος, το Δικαστήριο κρίνει ότι **το δίκαιο της Ένωσης⁴ επιτρέπει να ανατίθεται, εντός της Ιταλίας, στα εμπορικά επιμελητήρια, και συνεπώς σε διοικητικά όργανα χωρίς δικαιοδοτική αρμοδιότητα, η έκδοση απόφασης για τη χορήγηση εξαίρεσης⁵ από την πρόσβαση στις πληροφορίες για τον πραγματικό δικαιούχο εμπιστεύματος ή παρεμφερούς νομικού μορφώματος.** Εντούτοις, όταν δεν χορηγείται τέτοια εξαίρεση, στους ενδιαφερόμενους πραγματικούς δικαιούχους **πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα προσωρινής έννομης προστασίας.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Με την προδικαστική παραπομπή τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεως της αποφάσεως.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Ακολουθήστε μας!

1 Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής. Η οδηγία αυτή τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/138/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ. Εν προκειμένω, εφαρμοστέα είναι η οδηγία 2015/849, όπως έχει τροποποιηθεί.

2 Πιο συγκεκριμένα, το Συμβούλιο της Επικρατείας ζήτησε, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί i) αν το άρθρο 31, παράγραφοι 1, 2, και 10, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2018/843, είναι έγκυρο υπό το πρίσμα της αρχής της ασφάλειας δικαίου, ii) αν το άρθρο 31, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2018/843, είναι έγκυρο υπό το πρίσμα των άρθρων 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, iii) αν το άρθρο 31, παράγραφος 1, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2018/843, αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση δυνάμει της οποίας οι συμβάσεις καταπιστευτικής διαχείρισης που συνάπτονται από εταιρίες καταπιστευτικής διαχείρισης ιταλικού δικαίου (mandato fiduciario) εμπίπτουν στην έννοια των «άλλων [...] νομικών μορφωμάτων», iv) αν το άρθρο 31, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2018/843, αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει την πρόσβαση των ιδιωτών στις πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο εμπιστεύματος ή παρεμφερούς νομικού μορφώματος και v) αν το άρθρο 31, παράγραφος 7α, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2018/843, αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση που απονέμει σε διοικητικό όργανο χωρίς δικαιοδοτική αρμοδιότητα την εξουσία να χορηγήσει εξαίρεση από την πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο εμπιστεύματος ή παρεμφερούς νομικού μορφώματος.

3 Το άρθρο 31, παράγραφος 1, της οδηγίας 2015/849, όπως έχει τροποποιηθεί.

4 Ερμηνεύοντας το άρθρο 31, παράγραφος 7α, της οδηγίας 2015/849, όπως έχει τροποποιηθεί.

5 Όταν η πρόσβαση θα εξέθετε τον πραγματικό δικαιούχο σε δυσανάλογο κίνδυνο εξαπάτησης, απαγωγής, εκβιασμού, εκβίασης, παρενόχλησης, βίας ή εκφοβισμού ή εάν ο πραγματικός δικαιούχος είναι ανήλικος ή άλλως νομικά ανίκανος.